

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien äänestyspaikkojen vahvistaminen

KHALL 25.11.2024
431/00.00.00/2024

Alue- ja kuntavaalien ajankohta ja äänestysalue

Alue- ja kuntavaalit toimitetaan vuonna 2025. Vaalipäivä on sunnuntai 13.4.2025. Ennakoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 2.–8.4.2025 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 2.–5.4.2025 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin).

Vaalit toimitetaan kunnissa äänestysalueittain. Asikkalan kunnanvaltuusto on 9.8.2021 § 63 tehnyt päätöksen, että Asikkalassa on vain yksi äänestysalue aiemman neljän äänestysalueen sijaan.

Perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakoäänestyksessä että vaalipäivänä.

Äänestyspaikat

Kunnan on vaalijärjestelyissään huolehdittava siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ja että järjestelyt myös näyttävät äänestäjien silmissä siltä. Yhtä lailla äänestyspaikoissa on pystyttävä huolehtimaan vaalivirkailijoiden turvallisuudesta.

Vaalilain 9 §:n mukaan jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Erityisistä syistä äänestyspaikka voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa. Vaalilain 69 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että vaalipäivän äänestystä varten on kullakin äänestysalueella äänestystila ja tarvittava kalusto.

Lisäksi vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Kuka tahansa äänioikeutettu voi äänestää yleisissä ennakoäänestyspaikoissa.

Ennakoäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa/kaupunkia, jotta äänestäjät jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti eri paikkojen kesken, jolloin suuria ruuhkia ei syntyisi. Kunta voi järjestää ennakoäänestyksen joko omissa virastoissaan ja muissa toimipaikoissaan tai hankkimalla palvelun muulta luotettavalta taholta.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus päättää yleisen ennakoäänestyspaikan päivittäisistä aukioloajoista. Arkipäivisin aukioloaika voi alkaa aikaisintaan kello 8 ja päättyä viimeistään kello 20. Lauantaisin ja sunnuntaisin vastaavat ajat ovat kello 9 ja 18. Säännönmukaisesti ennakoäänestyksen jokaisena päivänä auki olevan

ennakkoäänestyspaikan lisäksi kunnassa voi olla useampia kunnanhallituksen päätöksen mukaisina aikoina auki olevia ennakkoäänestyspaikkoja.

Ennakkoäänestyspaikkoja ovat myös sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut, kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset. Ennakkoäänestys laitoksessa toimitetaan vähintään yhtenä ja enintään kahtena päivänä vaalitoimikunnan määrääminä aikoina.

Kotiäänestyksessä ennakkoäänestys toimitetaan äänestäjille erikseen ilmoitettuna aikana kello 9–20 välillä.

Kunnan keskusvaalilautakunnan on tiedotettava kunnan alueella olevista kotimaan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja äänestysajoista niissä sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi.

Kunnanhallituksen asiana on tehdä ennakkoäänestyksen toimittamista varten tarvittavat hankinnat siten kuin hankinnat kunnassa suoritetaan. Jos kunta järjestää ennakkoäänestyksen jonkin ulkopuolisen tahon tiloissa, esimerkiksi kauppakeskuksen aulatilassa, se sopii siitä itsenäisesti suoraan asianomaisen tahon kanssa.

Kustannusten jaosta vaaliviranomaisten välillä säädetään vaalilain 188 §:ssä.

Sen 1 mom:n mukaan oikeusministeriö vastaa:

1. äänioikeusrekisterin, valtakunnallisen ehdokasrekisterin ja äänestyspaikkarekisterin sekä muiden vaaleissa käytettävien oikeusministeriön tietojärjestelmien ja tuloslaskentaohjelmistojen kustannuksista;
2. ilmoituskorttien laatimisesta ja niiden lähettämisestä äänioikeutetuille aiheutuneista kustannuksista;
3. äänestyslippujen, vaaliluetteloiden ja muiden vaaliasiakirjojen sekä vaalileimasinten, sinetöimisvälineiden ja vaaliurnien valmistamisesta sekä niiden lähettämisestä kuntien keskusvaalilautakunnille aiheutuneista kustannuksista;
4. 62 §:ssä tarkoitettujen ennakkoäänestyksen lähetekuorten postittamisesta aiheutuneista kustannuksista;
5. ennakkoäänestyksen järjestämisestä ulkomailla aiheutuvista kustannuksista;
6. vaalipiirilautakuntien kuluista.

Hyvinvointialue vastaa aluevaalilautakunnan toiminnasta aiheutuneista kustannuksista.

Kunta vastaa kunnan keskusvaalilautakunnan, vaalilautakuntien, vaalitoimikuntien, yleisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijoiden ja kotiäänestyksen vaalitoimitsijoiden toiminnasta aiheutuneista sekä muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista vaalien toimittamisesta aiheutuneista kustannuksista. Eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja

europarlamenttivaaleissa oikeusministeriö suorittaa kunnalle kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaiselta vaaleissa äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Aluevaaleissa hyvinvointialue korvaa kunnalle ne kustannukset, jotka aiheutuvat pelkästään aluevaaleista

Muu viranomainen vastaa sille kuuluvien tehtävien suorittamisesta aiheutuvista muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista kustannuksista.

Asikkalan kunta on järjestänyt useammassa vaaleissa, vuodesta 2007 lähtien, pääasiallisen ennakoäänestyspaikan kunnan omiin tiloihin. Pääasiallisena ennakoäänestyspaikkana on toiminut kunnanviraston kokoustila (Rusthollintie 2, Vääksy). Teknisen viraston muuttaessa kunnanviraston kanssa samaan osoitteeseen, on vanhan ennakoäänestyspaikkana toimineen kokoustilan paikalle remontoitu uusia työpisteitä ja pienempi kokoushuone. Tämän vuoksi on jouduttu etsimään uusi tila pääasialliselle ennakoäänestyspaikalle.

Hallintopalvelut ja keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja ovat syksyn aikana kartoittaneet useita eri tiloja tätä tarkoitusta varten. Kartoituksen lopputuloksena pääasialliseksi ennakoäänestyspaikaksi ehdotetaan kunnan omistamaa tilaa Kiinteistö Oy Asikkalan Markkinakulmasta, osoitteesta Aleksintie 1, 17200 Vääksy. Samassa tilassa toimi väliaikaisesti Posti kesällä 2024. Tila on keskeisellä paikalla ja sinne on pääsy myös pyörätuolilla. Lisäksi lähettyvillä on riittävästi parkkitilaa. Samaa tilaa ehdotetaan myös varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikaksi. Saman tilan toimiminen pääasiallisena ennakoäänestyspaikkana ja varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikkana yksinkertaistaa ja tehostaa vaalien valmisteluitä.

Ennakoäänestys Markkinakulmassa on suunniteltu järjestettäväksi alue- ja kuntavaaleissa seuraavin aukioloajoin:

ke-pe	2.-4.4.2025	klo 9-19
la-su	5.-6.4.2025	klo 10-15
ma-ti	7.-8.4.2025	klo 9-20

Aukioloajat on suunniteltu aiempien vaalien kokemusten ja annettujen palautteiden pohjalta.

Lisäksi esitetään järjestettäväksi kiertävä ennakoäänestys, jotta Vääkseen ulkopuolella asuvilla on ennakoäänestysmahdollisuus lähempänä asuinpaikkaansa.

Kiertävä ennakoäänestys kiersi vuoden 2024 presidentinvaaleissa ja europarlamenttivaaleissa Viitailan seurojentolossa, Niemimäen juhla- ja majoitustilassa, Urajärven kylätalossa, Vesivehmaan koulussa, Länsi-Asikkalan koulussa ja Kalkkisten koulussa.

Kalkkisten koulun lakkauttamisen ja kiinteistön myynnin myötä on tullut tarve etsiä korvaava ennakoäänestystila Kalkkisista. Korvaavaksi Kalkkisten ennakoäänestystilaksi ehdotetaan entistä Osuuspankin tilaa, jossa toimii nykyään kunnan Kalkkisten Ryhmis -päiväkotä.

ke	2.4.2025	klo 17-20
----	----------	-----------

Urajärven seudun kouluosuuskunta USKO (Urajärven kylätalo)
(Urajärvenraitti 171, Urajärvi)

to	3.4.2025	klo 17-20
----	----------	-----------

Vesivehmaan koulu (Vesivehmaantien 285, Vesivehmaa)

pe 4.4.2025 klo 17–20
Länsi-Asikkalan koulu (Hilliläntie 207, Kurhila)

la 5.4.2025 klo 9–12
Viitailan seurojentalo (Hautiontie 70, Viitaila)

la 5.4.2025 klo 13–16
Niemimäen juhla- ja majoitustila (Kukkuramäentie 14, Iso-Äiniö)

su 6.4.2025 klo 12–15
Kalkkisten Ryhmis -päiväkoti (Siltatie 20, Kalkkinen)

Laitosäänestyspaikat on suunniteltu pääasiassa samoiksi kuin vuoden 2024 presidentinvaaleissa ja europarlamenttivaaleissa. Lisäyksenä on tullut Attendo Mikkolanniitty.

- palvelukeskus Oltermanni,
- Vääksyn palvelukoti,
- Anianraitin palvelukoti,
- Attendo Mäntyrinne 2,
- Attendo Honkarinne,
- Attendo Anianpelto hoivakoti ja
- Attendo Mikkolanniitty.

Kotiäänestys, johon on ilmoittauduttava 1.4.2025 klo 16 mennessä, on näissäkin vaaleissa ennakoäänestysmahdollisuus heille, joiden on vaikea poistua kotoaan.

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallituksen on huolehdittava siitä, että Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin viipymättä merkitään Digi- ja väestötietoviraston määrämällä tavalla jokaisen kunnassa olevan yleisen ennakoäänestyspaikan nimi, käytiosoite, aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat sekä vaalipäivän äänestyspaikan nimi ja käytiosoite sekä muut oikeusministeriön määräämät tiedot.

Vaalilain 9 §:n mukaan ne kotimaan yleiset ennakoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat, jotka ovat äänestyspaikkarekisterissä 51. päivänä ennen vaalipäivää päivän päättyessä, ovat vaaleissa äänestyspaikkoina, vaikka tässä pykälässä tarkoitetusta kunnanhallituksen päätöksestä tehtyä oikaisuvaatimusta ei ole käsitelty ja vaikka hallinto-oikeudelle tehtyä kunnallisvalitusta, jolla oikaisuvaatimuksesta tehtyyn päätökseen on haettu muutosta, ei ole ratkaistu. Kunnanhallitukselle tehty oikaisuvaatimus ja kunnanhallituksen päätöksestä tehty kunnallisvalitus on käsiteltävä kiireellisesti. Hallinto-oikeuden valituksesta antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valmistelija Hallinnon asiantuntija livari Käkelä
puh. 044 778 0226, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Hallintosihteeri Anne Rantamäki
puh. 044 778 0216, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Ikola-Norrbacka Rinna

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää:

1. toteuttaa vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien ennakkoäänestyksen kunnan toimesta ja todeta, että käytännön järjestelyistä vastaavat hallinnon asiantuntija ja hallintosihteeri;
2. järjestää vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien ennakkoäänestyksen kunnan omistamassa tilassa Kiinteistö Oy Asikkalan Markkinakulmassa, osoitteesta Aleksintie 1, 17200 Vääksy seuraavan aikataulun mukaisesti:

ke-pe	2.-4.4.2025	klo 9-19
la-su	5.-6.4.2025	klo 10-15
ma-ti	7.-8.4.2025	klo 9-20
3. järjestää vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien kiertävän ennakkoäänestyksen seuraavasti:

ke	2.4.2025	klo 17-20
----	----------	-----------

Urajärven seudun kouluosuuskunta USKO (Urajärven kylätalo)
(Urajärvenraitti 171, Urajärvi)

to	3.4.2025	klo 17-20
----	----------	-----------

Vesivehmaan koulu (Vesivehmaantien 285, Vesivehmaa)

pe	4.4.2025	klo 17-20
----	----------	-----------

Länsi-Asikkalan koulu (Hilliläntie 207, Kurhila)

la	5.4.2025	klo 9-12
----	----------	----------

Viitailan seurojentalo (Hautiontie 70, Viitaila)

la	5.4.2025	klo 13-16
----	----------	-----------

Niemimäen juhla- ja majoitustila (Kukkuramäentie 14, Iso-Äiniö)

su	6.4.2025	klo 12-15
----	----------	-----------

Kalkkisten Ryhmis -päiväkoti (Siltatie 20, Kalkkinen)
4. järjestää vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien laitosäänestyksen seuraavissa paikoissa:
 - palvelukeskus Oltermanni,
 - Vääksyn palvelukoti,
 - Anianraitin palvelukoti,
 - Attendo Mäntyrinne 2,
 - Attendo Honkarinne,
 - Attendo Anianpelto hoivakoti ja
 - Attendo Mikkolanniitty.
5. järjestää varsinaisen vaalipäivän 13.4.2025 äänestyksen kunnan omistamassa tilassa Kiinteistö Oy Asikkalan Markkinakulmassa, osoitteesta Aleksintie 1, 17200 Vääksy.

Päätös